

aplauze

Anul XXIII / nr. 3 / 11 iunie 2016

© FITS 2016 Paul Băilă

© FITS 2016 Mihaela Marin

© FITS 2016 Maria Ștefănescu

© FITS 2016 Călin Mureșan

Banca Transilvania,
partener al Festivalului Internațional
de Teatru de la Sibiu

✎ Diana Nechit

Angajare de clown

SAU „DUREROASA INUTILITATE A BĂTRÂNEȚII”

Specie teatrală hibridă, farsa tragică sau absurdă *Angajare de clown* de Matei Vișniec se revendică dintr-o manieră eclectică de construcție a textului dramatic, dintr-o intertextualitate firească pentru scriitura vișnieciană. Categoriile de tragic, comic, dramatic absurd și grotesc interferează estetic și stilistic cu echilibrul clasic al dramei de tip analitic, de introspecție – psihologizantă sau nu. „Universul pieselor mele se situează la frontiera dintre grotesc și poezie”, mărturisea dramaturgul într-un interviu mai vechi. Acest melanj contrapunctat muzical în reprezentația teatrală a celor de la Teatrul Național „Satiricus I.L. Caragiale” de ritmurile monoton melancolice ale lui Dalida, « Malade, complètement malade... » este pigmentat, înviorat de tușe de umor colocvial care încearcă să acopere izul de bătrânețe, decrepitudinea, uzura fizică și morală a clovnilor, grotescul și tragismul unui final previzibil prin degradare și estompare până la dispariție, metaforic indus prin secvența magiei cu baloane care ies dintr-o cutie asemănătoare unui sicriu. *Angajare de clown* este un text simptomatic pentru o dramaturgie post-absurdă și alunecarea spre un umanism afectiv, atemporal, general, al unei „vine” ontologice, pur umaniste: sentimentul inutilității și a degradării fizice și psihice aduse de bătrânețe.

Vina tragică a clovnilor lui Matei Vișniec – personaje anonime, asemănătoare aproape până la pierderea identității, cu gesturi pe care și le mai fac unul altuia în virtutea unor automatisme, a unor clișee obosite și lipsite de substanță, de nerv, îi transformă în prototipul postmodern al anti-eroului, al omului fără însușiri, a măștii descompuse și grotești. „Felliniani”, „Nicollo”, Filippo și „Peppino” sunt în același timp „toată lumea” și „nimeni”. „Motivul”, „pretextul” reuniunii lor de peste ani este prescurtarea – în urma unui anunț plin de speranță – la o angajare de clown. „Căutam clovni bătrâni” este textul anunțului care îi readuce împreună pe cei trei prieteni vechi. Derizoriu și desuet. Tragic și grotesc, dar, totodată, atât de promițător, plin de speranță și iluzionar. Tema imobilismului, a unei stagnări în inactivitate, în așteptare înțeleasă ca singura soluție existențială ca ieșire din impas, alienantă și salvatoare, proximitatea morții ca singura rezolvare posibilă a acestei așteptări care nu se mai termină dau textului și reprezentației un ușor aer beckettian.

© FITS 2016 Sebastian Marcovici

Spațiul scenic în care, rând pe rând, vin cei trei clovni este unul impersonal o cutie ermetică cu trei laturi și cu o a patra – invizibilă – ce face tranziția spre spațiul public, în culori închise metalice, cu prefigurări de cohon, lipsită de spații de tranziție cu exteriorul, de acele „găuri” de comunicare reprezentate de ferestre. Emblematică și misterioasă se deprinde din decor silueta unei uși închise pe care cu litere luminoase, roșii se conturează „providențialul” anunț. Este un spațiu al necunoscutului, al interdicției, al celui „dincolo” terifiant și, totodată, râvnit, în fața căruia personajele celor trei clovni își declamă ditirambic solilocviile existențialiste, amintirile unei glorii apuse sau se tachinează copilăros, se îmbrățișează cu patetism lacrimogen sau își fac bucurii desuete într-o competiție de rău augur în fața unei așteptări fără obiect sau cu final tragic. Cabotini și ușor marionetizați, clovniul lui Vișniec se întrec într-o autoiluzionare tragică cu tușe donquijotești neori, alteori conștientă

într-o cursă cu final previzibil. Teatralitatea și teatralizarea vieții ordinare transformă realitatea în iluzie și iluzia în realitate, iar înscenarea unui atac de cord de către Peppino declanșează finalul tragic. Supărați că au fost păcăliți și încercând să îl salveze, nepricepuți și speriați chiar îi declanșează un infarct real, iar Peppino moare pe scenă și iese din scena așteptării și a competiției derizorie. Ușa „spre dincolo” se deschide fără greutate, iar cei doi clovni du, cadavru prietenului lor, alături de trupul unui alt clown, identic cu ei, apoi închid ușa spre coridorul care a rămas la fel gol și de rece, simbol al unei perpetue așteptări în antecamera morții.

Dincolo de tragismul textual, reprezentația aduce în prim plan măiestria unor actori care joacă partituri în tonuri și nuanțe diferite, atenți la echilibrul raporturilor dintre le, la dozajul dintre tragism, lirism, comic.

✍ Diana Nechit

ORB DE MINĂ DE SZÉKELY CSABA între lumină și întuneric, vedere și orbire

© FITS 2016 Maria Ștefănescu

Cei fideli secțiunii Spectacole lectură își pot aminti textul lui Székely Csaba – *Orb de mină* – încă din 2013 și se pot bucura să îl redescopere scenic într-o reprezentație teatrală riguroasă, cu tușe aspre, energice, dar și cu mult umor sănătos, care camuflează tensiunea dramatică latentă.

Textul *Orb de mină* face parte din trilogia *Ținutul minier*, alături de *Flori de mină* și *Apă de mină*. Dramaturg premiat și jucat mai mult în Ungaria, devine și grație acestor montări, o voce tot mai distinctă într-o zonă teatrală nouă, sinceră, puternică a unor dramaturgi care aduc pe scenă și în conștiința socială oameni simpli, viguroși, singuri, care trăiesc o dramă a izolării, nu numai lingvistică, identitară, dar și una spațială, geografică, profund umană, un personaj colectiv – secuimea din Transilvania. Textul, dar și reprezentația de aseară, au în subtext o stare de urgență, o progresie a atenției, a concentrării dramatice ce se mută dinspre particular spre colectiv, spre o radicalizare

a tensiunii. Corupția, dorința de putere, noii îmbogățiți prin tranzacții forestiere, cumpărarea de privilegii politice, naționalismul prost înțeles îmbăscesc o colectivitate care-și avea legile ei firești, seculare, viciază aerul sănătos de munte, orbește și umple privirea de întuneric și sânge. Metaforă a orbirii și izolării care se simte aluziv, dar puternic în fibra textuală a dramei. Ince: „Da. Din lemn. A început anul trecut cu un gater, anul ăsta a mai făcut unul. Sună mașinăriile toată ziua, jâc-jâc, jâc-jâc, taie lemnul furat. Era un nimeni în curu' gol, iar acum el vrea să fie marele prezident pe-aici. Juma' de stradă e a lui. Și casa vecină e a lui. Și îi urăște pe români.”. Personajele prinse într-un imobilism spațial și existențial trăiesc într-un idilism peisagistic montaniard subtil sugerat scenic printr-o rezolvare ingenioasă și cu gust *vintage*, de gospodărie din secuime, chivernisită și bine orânduită. Spațiul scenic este circumscris de credențuri albastre pe care se decupează, ca într-o pictură naivă, peisaje idilice de munte. Simplitate și seninătate, încremenire în timp și spațiu, liniștea unei intimități ce ascunde drame... Totul se petrece *intramuros*, în spațiul închis al gospodăriei. Se simte intruziv amenințarea exteriorității, a străinului, a spaimelor și vicilor orașului a poveștilor îngropate

dincolo de ziduri. Cuplul frate-soră aflat într-o duioasă și tragică relație de complementaritate și complicitate, sunt semnele textuale și scenice ale unui trecut spulberat în mii de fragmente, în alcoolism și uitare, în drame de familie bine ascunse. Am fost în timpul reprezentației aproape contaminată de forța pasională a celor doi actori, de umorul ce friza, pe alocuri, nebunia, pe alocuri, luciditatea amară a lui Mihai Coman, de feminitatea aparent fragilă, de o frumusețe aspră, încătușată de un puternic simț al datoriei și sacrificiului al Codruței Vasii. Armonia cercului, a spațiului închis este spartă prin intruziunea noilor orânduiești, prin apariția unor personaje ce tranzitează și contrapunțează disonant spațiul: proprietarul de gatere, cel ce îi urăște pe români, coruptul autoritar care fură și mituiește cu nonșalanță, care își exercită dominația prin forță și înșelăciune, străinul (românul), polițistul care vine să investigheze furtul lemnului și să își bage nasul prin treburile celorlalți. Un amănunt pitoresc și cu puternic efect scenic, mai ales la nivelul vorbirii personajelor și al particularizărilor gestuale și de atitudine este interpretarea în *contre-emploi* a limbajului și a etniei: polițistul român este interpretat cu o credibilitate dezarmantă, mai ales atunci când

© FITS 2016 Maria Ștefănescu

„încearcă” să cânte cântece eroice în maghiară de Pali Vecsei, iar noul proprietar de un Cristi Stanca autentic și viguros secui al bazinelor miniere. Ca într-un real *huis-clos*, tensiunea dramatică este susținută și accelerată și de apariția elementului feminin, frumoasa și senzuala fiică a lui Ince (în interpretarea dezinhbată și atât de senzuală a Luliei Popa), studentă la Cluj de mai bine de zece ani. Fără a fi un catalizator al dramei, întoarsă pe neașteptate acasă pentru a-i cere tatălui bani ca să iasă dintr-o mare „belea” și să plece în Italia, nureii ei pun într-o relație incendiară bărbații din proximitatea ei, amorsând explozibilul unui deznodământ evident. Toate personajele sunt prinse într-o situație fără ieșire, în care ratarea duce la sinucidere, iar corupția la crimă. Nu există speranță, nu există sublim și nici tragism. Doar acel banal covârșitor, acea sterilitate a unei vieți care nu mai duce nicăieri. Pentru personajele lui Székely Csaba nu este nicio urmă de speranță. Poate să ne placă sau nu, putem face exerciții de identificare sau nu, dar nu putem să nu ne atașăm, să nu îi simțim atât de umani, atât de nefericiți, pe cei din lumea lui Székely, pe cei din fața noastră, pe scenă, vii și morți, prinși în mașinăria ușor stricată a destinului.

TEATRUL NAȚIONAL
RADU STANCA SIBIU
FONDAT ÎN 1788

INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN

UNITER
UNIUNEA TEATRALĂ DIN ROMÂNIA
Asociația de Teatru din România

Radio
România

INSTITUT
FRANÇAIS

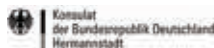

BRITISH
COUNCIL

swiss arts council
prohelvetia

forumul cultural austriac

INSTITUTUL
POLONEZ
BUCHUREȘTI

aplauze

SPECIAL

PORTRETE FITS 2016

© Paolo Pellegrin

Thomas Ostermeier

Thomas Ostermeier s-a născut în 1968 în Soltau. Între anii 1992-1996 a studiat regia la Facultatea de Actorie „Ernst Busch”, Berlin. Între 1990-1991 a lucrat ca actor la producția „Faust” a lui Einar Schleaf la Facultatea de Artă, Berlin, iar între 1993-1994 a fost director adjunct și actor cu Manfred Karge la Weimar și la Berliner Ensemble. Între 1996-1999, Ostermeier a lucrat ca director artistic al Baracke la Deutsches Theater, Berlin. Din 1999, Ostermeier este regizor rezident și membru al Departamentului Artistic al Schaubühne. A regizat, de asemenea, numeroase producții ca invitat la alte teatre germane, iar în noiembrie 2004, a fost numit curator („artiste associé”) al Festivalului din Avignon; de atunci numeroase dintre producțiile sale au fost invitate la acesta, cel mai recent fiind Richard III, în 2015. Pe lângă numeroase premii pentru producții individuale, ca de exemplu Premiul Friedrich-Luft (Măsură pentru măsură), Grand Prix de la Critique pentru John Gabriel Borkmann (2009) și Premiul Criticilor din Barcelona (Hamlet, 2009), Thomas Ostermeier a primit în 2011 Leul de Aur al Bienalei de la Veneția pentru întreaga sa operă. Succesul său răsunător la publicul francez și prezența frecventă a pieselor sale în Franța au fost recompensate de către Ministerul Francez pentru Cultură și Comunicare în februarie 2015, când a fost numit Commandeur dans l’Ordre des Arts et des Lettres.

14 iunie 2016

11:00

Librăria Habitus

GEORGE BANU ÎN DIALOG CU THOMAS OSTERMEIER

DEU / CONFERINȚE ȘI SEMINARIILE / 1H30MIN

✍️ Alba Stanciu

Variațiunile Goldberg

SAU JOCUL CU SPAȚIUL
ȘI PERCEPȚIA TEATRALITĂȚII

© FITS 2016 Mihaela Marin

© FITS 2016 Sebastian Marcovici

Printr-un complex sistem expresiv teatral, susținut de ornamentata linie melodică a lui J. S. Bach (Variațiunile Goldberg) regizorul Charles Müller creează o formulă aparte a piesei lui George Tabori, o structură construită după rațiuni ale contrapunctului bachian, ordonat de o dinamică ce avansează în serii de evenimente și situații încărcate cu un puternic impact vizual și mai ales spectacular. În același timp, „cheia” de imagine propusă de Dragoș Buhagiar este un rezultat al combinației dintre o viziune austeră a spațiului echilibrat de intense investiții scenografice, cu o sferă plasată central, devenit un spațiu simbolic al erotismului, ca un moment de decupaj din compoziție.

Situațiile și textul dramei sunt dominate de umor, de deturnări de sens ale miturilor biblice, ca un „brutal” fenomen de contemporaneizare din care nu se pierde alura iudaică. Sunt dezvoltate discuții pe teme religioase, expuneri în forță ale propriilor idei și interpretări referitor la aceste mituri, o continuă îndoială, situații „ironice” construite „peste” text. Două sisteme religioase sunt confruntate, creștinismul și iudaismul, ambele mizând – din punct de vedere scenic – pe simbolurile esențiale. Rezistența spirituală iudaică se întărește odată cu fiecare dificultate creată de istorie, de prejudecăți și diferențieri.

Drama și teatralitatea sunt „soluția” prin care sunt rezolvate și expuse tensiunile și incongruențele filosofice acumulate pe parcursul istoriei și „filtrate” prin prisma rațiunii și abilității analitice a individul

© FITS 2016 Sebastian Marcovici

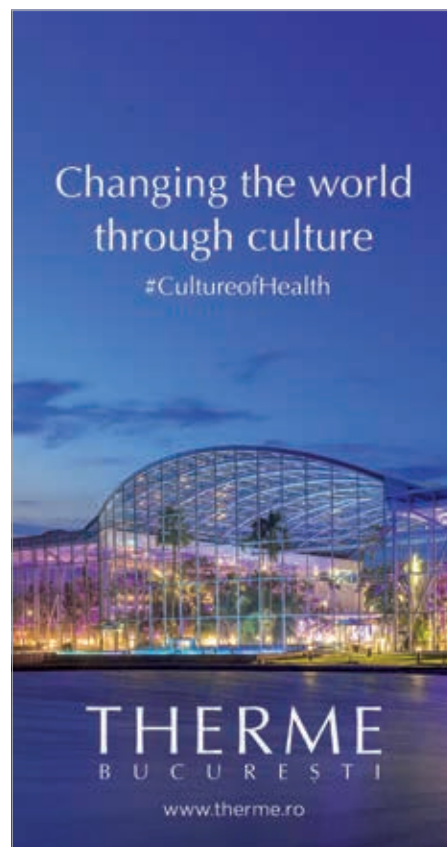

© FITS 2016 Mihaela Marin

contemporan. Obiectivul moralizator al piesei și teatralitatea (spectacolul din „spatele” acțiunii teatrale) sunt încheiate într-un sistem cu un simbolism treptat intensificat, până la momente culminante atât situațional cât și vizual, tensiuni rezolvate prin „relaxarea” produsă ca efect al parodiei. Este vorba de un proces continuu de teatralizare și deteatralizare prin „demascarea” mecanismelor interioare ale spectacolului, de creere de spațiu, actorul, lumina, muzica, ca o desfacere a spectacolului în părți componente, care sunt re-asamblate. Schimbarea poziției publicului susține ideea turnurii percepției, analiza din unghi opus.

Spectacolul intens din punct de vedere teatral creat de Müller este datorat imbinărilor și construcțiilor situaționale din „portrete” solid construite, ceea

ce permite un *crescendo* intelectual și emoțional. Personajul central (Daniel Plier) oferă – din punct de vedere performativ - o formulă rafinată și profundă de investigație mentală a personajului, prin vulnerabilitate și forță cu calități hipnotice, susținute de o corporalitate elegantă, expresivă și flexibilă. De asemeni rolul principal feminin (Krista Bikner) oferă mai multe ipostaze ale feminității și ale controlului, conturate cu claritate și profesionalism. De asemenea, actorul Daniel Bucher jonglează cu comicul și cu sensurile textului, în direcția unui histrionism plin de inteligență. *Variațiunile Goldberg* au valențele unei teatralități muzicale, direcționate de rațiunile structurale ale variațiunii, cu contraste și dezvoltări tematice, în serii cu traseu ascendent, muzical și în special emoțional.

Alba Stanciu

Octavian Saiu

LECȚIA, O MEDITAȚIE CU ȘAPTE TEME

© FITS 2016 Maria Ștefănescu

Produș al studiului și al unei complexe și profunde investigații teatrale, volumul *Lección, o meditație cu șapte teme* a fost prezentat la librăria Habitus, nu numai de autorul acestei cărți, Octavian Saiu, ci susținută și argumentată de două personalități de excepție: Constantin Chiriac (președinte al Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu) și Emil Hurezeanu (ambasador al României în Germania). Este vorba de expuneri profesionale, abordări analitice, relatări ale unor evenimente teatrale de care autorul acestei lucrări este direct legat. Sunt expuse strategiile sale, atât explicative, dar, mai ales, descriptive.

Din direcția unui profesionist al scenei cu o experiență copleșitoare în sfera practicii teatrale, Constantin Chiriac invocă și susține calitățile de cercetător ale autorului, precum și valoarea lucrării sale, a vastei sale activități, atât în sfera academică dar mai ales ca și analist al dramei și spectacolului. Deși informațiile din cuprinsul cărții sunt nenumărate, mereu apelând la exemplificări și trimiteri, este evidentă cursivitatea și propria intervenție analitică a lui Octavian Saiu, care cultivă valoarea, în permanență, argumentată prin baze solide științifice. De asemenea, intervenția lui Emil Hurezeanu susține calitățile umane ale autorului,

care s-a dovedit mereu un etalon de flexibilitate profesională, atât în sfera elaborării de lucrări științifice dar mai ales în stabilirea de legături inter-umane, în procesul de conturare a unor nuclee menite să adune laolaltă oamenii de cultură, valorile artistice, etc., ceea ce favorizează schimburi de idei și propuneri noi. Această structură mentală este evidentă în ordinea și coerența lucrării, în eleganța expunerii argumentației. Este vorba de „un personaj baladesc la scară globală” care creează în scrierile sale o structură de echilibru perfect dintre „candoare”, farmec personal și o bază solidă a expunerii informației, cu obiective foarte bine stabilite, „țințite” cu claritate și eficiență. Este analizat stilul inteligent de scriere a textului, fără elemente artificiale sau „în plus”. Textul său este construit sub semnul directitudinii și al curajului afirmației, cu „lipsă de prejudecăți”. Scriitura lui Octavian Saiu are valențele unei „științe exacte expusă cu febrilitate intelectuală” și vulnerabilitate artistică. În finalul acestei prezentări de carte, autorul comentează importanța colaborării cu Teatrul Național Radu Stanca și cu directorul Constantin Chiriac, pentru realizarea spectacolului *Lección*, în regia lui Mihai Măniuțiu, care a devenit un complex sistem de expunere de idei filosofice, o formulă în care piesa lui Ionesco devine „o împlinire absolută”. Acest rezultat este datorat, în mare parte, interpretării de excepție a lui Constantin Chiriac, ce întrupează cea mai profundă și teatrală entitate, personajul profesorului.

FLANCO
Mereu peste așteptări

FLANCO@FITS2016
#PESTEASTEPTARI

flanco.ro

© 2014 Banca Raif S.A. Toate drepturile rezervate. Pentru orice informații contactați Banca Raif S.A.

TAKATA

Viața fără CASH

Raiffeisen BANK

împreună
cu TEATRUL

Hai la standul nostru din Piața Mare și câștigă un iPhone 6 jucând într-o piesă în care nu se întâmplă nimic!

+2000

www.raiffeisen.ro/viațafaracash

Perioada promoției în care poți câștiga un iPhone 6 la standul Raiffeisen Bank din Piața Mare este 10 - 19.06.2014. Regulamentul promoției este disponibil pe raiffeisen.ro/viațafaracash și în agenții.

Automobilele Bavaria Group

Sușținem Festivalul Internațional de Teatru Sibiu încă din anul 2007.

MNS TRUCK & BUS Group

FUNDATIA MICHAEL SCHMIDT STIFTUNG

E MULTĂ NELINISTE ÎN SUFLETELE OĂMENILOR ĂSTORA. NELINISTE DIN AIA BUNĂ. EFERVESCENTĂ. CREATOARE.

#RomanianStories

Stii despre ce vorbim. Genul acela de neliniște, care te ține treaz noaptea după noapte, visând cu ochii deschiși vise mari și generoase și în care îți dai seama că ai găsit un vis și îl recunoști ușor. Sunt oameni care trăiesc altfel pentru că așa sunt ei.

Sufletele adevărate. Pasionali, nebuni, îndrăgostiți de viață. Sunt oameni liberi în cap, liberi în suflet. Oameni care au povești de spus. Multe povești. Pentru că trăiesc, mult și intens.

Peșta aceasta te este dedicată lui și poveștilor lui. Povești care merită să fie spuse și trăite.

Descoperă-le și trimite-ne altfel de cărți și poezii. Noi te ajutam.

© UniCredit Bank România

UniCredit Bank

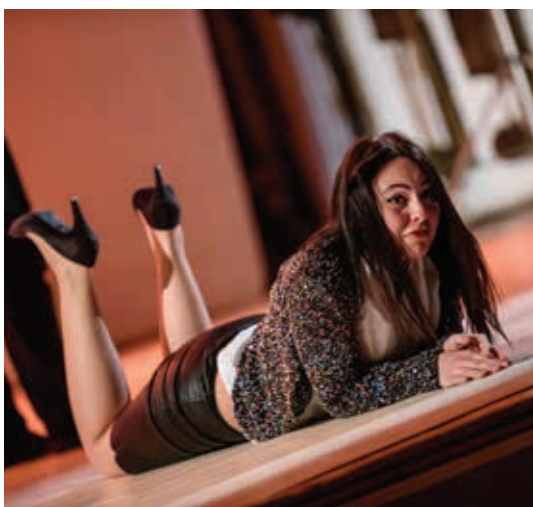
✍ Andrei C. Șerban

Corporația

SAU TEATRUL UNUI NOU PRIMITIVISM

Pornind de la tendințele cele mai recente ale teatrului, de a se apleca înspre explorarea contextului social al momentului, prin problematizarea anumitor tipare corespunzătoare unor spații profesionale, punerea la zid a universului corporatiștilor nu putea să întârzie prea mult. Cu atât mai puțin, cu cât coborârea în cotidian a teatrului pare să se coaguleze mai tot timpul într-un manifest al destrucurării, așa-numitei, normalități canonice, manifest fundamentat pe o oarecare tendință de recuperare a unui absurd bântuit de trendurile indispensabile omului conectat la exigențele spațiului virtual, în plin proces de asimilare a modelelor globalizării.

De o luciditate incomodă și, deci, de un sarcasm inteligent construit în jurul relațiilor ce domină universul corporațiilor, al furnicarelor de intrigi și de ambiții ce colcăie dincolo de zidurile zgârie-norilor, spectacolul *Push up 1-3*, pus în scenă de Theodor-Cristian Popescu (pe baza piesei de teatru semnate de Roland Schimmelpfening), ar putea, la fel de bine, să fie un elogiu dulce-amar adus dorinței. Mai precis, al aspirației înspre imaginea desăvârșită a omului de succes ce pare să bifeze toate caracteristicile unui semizeu al secolului corporatist. Pornind de la o serie de conflicte consumate în câte doi între angajații aceleiași instituții, toate cauzate de dorința arzătoare de a accede spre un post și o poziție socială mult visată, personajele acestui spectacol își construiesc propriul El Dorado, departe de lumea autistă în care s-au lăsat prinși, cu sau fără voie. Premisele sunt astfel trasate, iar, în cele ce urmează, totul pare să aducă din ce în ce mai mult cu declanșarea unei forme reactualizate de primitivism, sub marea cupolă a globalizării, a desființării limitelor orizontale și verticale în schema relațională a unei societăți. Izolarea individului în bula opacă a propriei sale vieți, ce atâră doar de speranța unei ascensiuni fulminante în ierarhia socială, reconfigurează o viziune viscerală a umanității. Nu mai există legături empatice care să depășească ori să sublimeze mecanica raporturilor sexuale guvernate de ambiția unui palmares auto-impus, la fel de bine cum fericirea celuiilalt pare de neconceput, într-o lume în care tu însuși ești sortit

solitudinii. De fapt, ar putea să creadă spectatorii urmărind această reprezentație, ce altceva mai reprezintă în contextul actual parteneriatul, decât o pasageră întâlnire a două singurătăți, o simbioză superficială a două ambiții, în care puterea înseamnă doar manipulare?

Complex ca și mijloace tehnice de redare a dramatismului, spectacolul lui Theodor-Cristian Popescu oscilează între redarea vizuală a unor șabloane ce frizează flagelul consumerismului și fragmentarismul scenic ce sparge spațiul scenic într-o suită de carcase opace însușite de fiecare personaj în parte ca forme ale izolării auto-impuse. Proiecțiile video ce surprind în mod

visceral detalii grotești animaliere ori ritualuri domestice de prelucrare a unor bucăți de carne proaspăt măcelărită, la care se adaugă mici exerciții coregrafice executate de actori, exerciții cuprinse de o amorțeață parcă degenerativă, transformă spectacolul *Push up 1-3* într-o viziune caustică asupra uneia dintre bolgiile Infernului contemporan, în care ambalajul substituie conținutul, sexul devansează erotismul, calificarea detronează profesionalismul, iar manipularea acaparează sinceritatea.

aplauze

SPECIAL

PORTRETE FITS 2016

Karol Jarek

Jarosław Fret

Jarosław Fret – Fondator și director al Teatr ZAR, regizor de teatru și actor; director al Grotowski Institute; lector al Ludwik Solski State Theatre School, Filia în Wrocław, curator al programului de teatru Wrocław: Capitală Culturală Europeană 2016. Între 1999-2002 a întreprins o serie de expediții în Georgia, Armenia și Iran, făcând cercetări referitoare la cele mai vechi forme de muzică religioasă a creștinismului în est. În anii următori, împreună cu membri ai Teatr ZAR, a organizat expediții la Muntele Athos, și în Grecia, Sardinia, Corsica, Armenia, Turcia, Israel. Regizor a patru spectacole de teatru: trei părți ale "Triptych Gospels of Childhood" au fost prezentate în Los Angeles, Florența, San Francisco, Chicago, Sybin, Atena, Edinburgh, Madrid, Belgrad, Paris, Cairo, Seoul, Rio de Janeiro și New Delhi. În noiembrie 2013 a finalizat lucrul la "Armina, frumoasa mea soră", pentru care a elaborat o dramaturgie muzicală originală și o arhitectură de scenă specială. Susține cursuri și ateliere în Polonia, dar și în toată lumea. Premii: în 2009 Teatr ZAR a fost numit Cel Mai Bun Teatru Muzical de Los Angeles Times; câștigător al premiului Wrocław pentru teatru, în 2010, pentru "Gospels of Childhood. The Triptych". Inițiator și coordonator a numeroase proiecte poloneze și internaționale în cadrul Institutului Grotowski, inclusiv al Anului Grotowski 2009 – declarat de UNESCO, programul de Maeștri în Rezidență și Festivalul Internațional de Teatru "The World as A Place of Truth". Eforturile sale au condus la deschiderea, în 2010, a Na Grobli Studio, o nouă locație a Institutului Grotowski.

13 iunie 2016

10:30

Hotel Ibis - Sala Turandot

2021, ANUL CELOR TREI CAPITALE CULTURALE EUROPENE

Invitați: Constantin Chiriac, Sergiu Nistor, Cristian Radu, Jarosław Fret

EVENIMENT ÎN CADRUL BURSEI DE SPECTACOLE

* POL-ROU / CONFERINȚE ȘI SEMINARIILE / 2H

SPITALUL EUROPEAN POLISANO
 CHIRURGIE CARDIOVASCULARĂ • CARDIOLOGIE INTERVENȚIONALĂ • NEUROCHIRURGIE

(021) 9383
 www.observatoriamaia.ro
 strada Ionescu nr. 14, Sibiu.

✍ Andrei C. Șerban

Japonia nu crede în lacrimi

Nu este atât de la îndemână, pe cât s-ar crede, să te apropii, în calitate de regizor, de scriitorii canonici sau care și-au căpătat statutul de clasici ai unei perioade de creații bine stabilite. Pentru că, în general, paleta de posibilități pare să fie destul de limitată: fie spectacolul va fi montat în spiritul *original*, în care a fost conceput inițial, încercându-se crearea unei proiecții fidele viziunii artistice ce i-a dat naștere, fie se poate încerca o adaptare a textului la tendințe estetice ulterioare producerii operei, într-un proces de aplicare a unor chei inedite de reprezentare ce pot, în cel mai fericit caz, să demonstreze forța și, deci, adaptabilitatea unui text la schimbările contextului istoric. Bătălia pare, astfel, a se da între autenticitatea versiunii date de viziunea originală a unui spectacol ce respectă contextul istoric în care a fost conceput textul și caracterul insolit al reprezentațiilor reactualizate, reconfigurate la nivelul coordonatelor socio-culturale.

Regizat de Octavian Jighirgiu, spectacolul *Audiția*, realizat în colaborare cu studenții Universității de Arte „George Enescu” Iași, pe baza celebrului text cu același nume al lui Alexandr Galin, ar putea crea un orizont de așteptare incert, raportându-ne la aspectele discutate mai sus. Totuși, indiferent de cheia de *vizionare* pe care o puteți anticipa ca fiind cea mai potrivită, reprezentația ieșeană, ce rămâne fidelă, mai degrabă, contextului istoric original, cu foarte mici artificii de tranziție înspre prezentul nostru, nu are cum să dezamăgească spectatorul pasionat de opera lui Galin. Plasată în imediata perioadă a înlăturării blocului comunist și, totodată, a adoptării unui capitalism ce avea să aducă în calea oamenilor din Rusia șansa unei reabilitări financiare și etice demult dorite, „dramedia” *Audiția* prezintă tentativele unui grup de femei, nemulțumite de statutul pe care l-au căpătat în sânul societății ori familiei din care fac parte, de a pleca în Japonia, pentru un trai mai bun. În urma unei audiții, care se presupune că ar vrea să le testeze abilitățile artistice, femeile încep să se confrunte cu furia bărbaților abandonți, ce năvălesc în spațiul quasi-paradisac al sălii de cinemă, unde acestea își pregăteau numerele artistice.

Când comedie spumoasă despre sufletul pătimaș al rusului, când satiră dulce-amară despre obscurantismul în care au fost aruncate victimele unei politici limitative, spectacolul ieșean ilustrează

© FITS 2016 Lucien Samaha

nașterea unui mit al Orientului (o lovitură sub centură adresată Occidentului văzut ca un loc cel puțin la fel de demonizat ca și spațiul rus?), care se pare că ar fi bătuit mult conștiința poporului slav, îngărdită de sisteme totalitare. Mișcarea de emancipare a femeilor de sub tirania unor soți violenți, opaci și pervertiți de alcool este pusă în scenă de regizorul ieșean într-o manieră curată și convențională, care favorizează o permanentă interacțiune între personaje și care privilegiază o explorare simultană a diferitelor tipologii, a diferitelor intensități la care se trăiește drama existenței. *Audiția* este, astfel, o punere în discuție a necesității de autoiluzionare, de autodefinire a propriei identități, toate acestea într-un spectacol dinamic despre destinul tragi-comic al victimei unui sistem politic absurd.

© FITS 2016 Lucien Samaha

✍ Doriana Tăut

FORȚA LEGĂMÂNTULUI.

Despre legăminte în orice limbă

© FITS 2016 Maria Ștefănescu

Despre holocaust și despre toate rănilor deschise care au rămas în urma lui s-a scris mult, s-a jucat și ecranizat poate la fel de mult, însă povestea lui Bruno Schultz reprezintă un altfel de dramă, cea desprinsă din sfera accidentelor. O întâmplare care a curmat nu numai fluxul unei vieți nevinovate, ci și avântul literar al unui scriitor apreciat, lăsând multe povești nescrise. Atunci când un agent al Gestapo-ului i-a pus pistolul la tâmplă și a tras de două ori, Schultz lucrează la romanul *Mesiah*, roman care nu a mai fost găsit niciodată. Un amalgam de limbi și de stiluri de joc reflectă inițiativa regizorală a lui Andrzej și a Teresei Welminskine, doi artiști ce au avut șansa de a juca la teatrul înființat de Tadeusz Kantor și care îi reflectă în continuare stilul și învățămintele. Cei doi regizori au ales să ne prezinte într-o manieră ludică povestea atât de tristă a scriitorului, a relației sale cu tatăl său dar și cu sine. Totul pare desprins dintr-un vis, întregul spectacol având o cromatică constantă, deschisă, cu inserții negre, făcând trimitere la mediul steril al unui sanatoriu sau al unei imaginații suferinde ce-și auto-impune bariere pentru a se înfrâna.

Proiectul este o colaborare între Marea Britanie, Spania și Polonia prin munca susținută a actorilor tineri de la Compania teatrală Third Arrangement, Fundația Theresa și Andrzej Welminskine și Institutul Polonez. Rezultatul ce îmbină elemente de dans, musical și teatru clasic este pe cât de surprinzător la nivelul interferențelor culturale pe atât de consistent ca și concept și modalitate de expresie. Atmosfera este una asemănătoare unui bălci din care, uneori, se ivesc personaje ciudate precum statui de ceară, marionete, bufoni, păsări rare aduse din Africa, toate interpretate cu o expresie corporală impecabilă de către histriionii poligloți ce ne-au încântat preț de aproape o oră pe scena Teatrului Gong în spectacolul *Forța legământului* sau *Pages from the Book of...*

Este aproape un sacrilegiu a dezvălui povestea și pretextul ei, însă emoțiile vii născute în noi, privitorii, le vom purta mereu, în special când tema genocidelor din cel de-al Doilea Război Mondial ne stârnesc, mereu, o vină greu de controlat: vina că nu am fost acolo, vina că nu am putut opri nimic, vina că, poate, se vor mai întâmpla lucruri la fel de crunte și, poate, nu vom fi nici acolo. Acestea constituie premisele emoționale pe fondul cărora am devenit spectatori ale unor crâmpie din viața lui Schultz, alături de care am zâmbit trist.

 UniCredit Bank

✎ Doriana Tăut

Munca și demonii

© FITS 2016 Mihaela Marin

Suntem singuri într-o lume aglomerată în care mereu te lovești de cineva la fel de izolat, la fel de avid de dragoste și la fel de greu de iubit. Ne este teamă să fim noi înșine, iar lumea să ne citească pe chip fricile sau bucuriile și ne este teamă să ne pese prea mult de cei din jur. Compania britanică Gecko s-a consacrat, deja, prin *performanțele* sale inedite ce explorează prin dans, teatru și o tehnică impecabil efectuată, limitele ființei umane. Spectacolul *Institute* sau *Taina puterii* vine în completarea acestui renume, atingând punctul sensibil al corporatiștilor. Scenografia conturată în manieră kafkiană ne introduce direct într-un spațiu limitat pe orizontală, dar infinit pe plan vertical, în care se înalță sertare și bibliorafuri cu informații. Prea puțin ne este dat să deslușim din marea de informație ascunsă în dosare...

Curiozitatea ne este însă pusă la încercare din primele momente ale evenimentului și starea se menține pe tot parcursul reprezentației. Muncind până la epuizare, neavând curajul să spună „nu”, aceștia sunt protagoniștii: două figuri vulnerabile, care așteaptă să fie salvate din nebulosa corporatistă și, surprinzător, sprijinul îl descoperă în mâna întinsă din biroul alăturat, în mirajele

instituite de propria imaginație, pentru a face față secetei din rutina diurnă, în boală, în paroxism, în dansul devenit aproape ritual. Urmărim patru destine, patru bărbați prăbușiți în muncă, care nu se au decât unul pe celălalt. Relatând o epică ușor alambicată, cei patru actori-dansatori făuresc o demonstrație armonioasă de expresivitate vocală, facială și, bineînțeles, corporală, focusați pe obsesii specifice contemporanului: izolarea, rătăcirea în noi, boala și prezența continuă a trecutului în prezent. Sala aproape că nu respira, pe măsură ce fiecare dintre noi realizăm cum am căzut în aceeași capcană, cum dorința de autodepășire ne-a determinat să ne schimbăm prioritățile, să uităm să zămbim, să considerăm firească munca ajunsă la paroxism, lipsa de comunicare, lipsa de grijă față de cei de lângă noi. Aici intervine surpriza celor de la Gecko, care au reușit să descopere omenescul într-o lume aproape robotizată. Oamenilor le pasă, se ajută între ei, împreună pot depăși bariere sau pot trece peste suferințe. Împreună se pot și bucura sau autoamăgi. Finalul spectacolului ne duce cu gândul în zona ritualică. Prin repetarea obsesivă a unor mișcări organice, perfect sincronizate, asistăm la o posibilă eliberare sau la o rugăciune, o implorare către armonie, libertate, viață, răgaz. În acest institut se supraviețuiește la fel cum uneori în cotidian și noi doar supraviețuim.

© FITS 2016 Paul Băilă

© FITS 2016 Mihaela Marin

© FITS 2016 Paul Băilă

© FITS 2016 Paul Băilă

© FITS 2016 Paul Băilă

✎ Sandra Popimaise

Emil Hurezeanu

„FESTIVALUL: UN REZULTAT AL ÎNCREDERII”

© FITS 2016 Paul Băilă

© FITS 2016 Paul Băilă

© FITS 2016 Paul Băilă

Constantin Chiriaca deschis seria conferințelor speciale FITS, vineri, la Librăria Habitus, cu „omul care s-a născut la Sibiu”, ambasador al României în Germania, cetățean de onoare al Sibiului, scriitor și jurnalist, Emil Hurezeanu. Prezentat de Octavian Saiu, „omul echilibrului” din punct de vedere al statutului cultural, intelectual și uman a dezbătut, în termeni largi, tema festivalului din acest an.

„Încrederea este un sentiment, o senzație de bună înțelegere și de simpatie, suficientă, care să te facă să urmezi sfaturile, gesturile sau activitățile cuiva”. Absorbit de întrebarea „cum putem defini încrederea?”, acesta poartă un discurs liber, cum era de așteptat, având în vedere prietenia și confortul

pe care recunoaște că le resimte, de fiecare dată când se întoarce la Sibiu. „Fără încredere, nu am fi avut marile religii, deoarece toate au un creator, Mesia, și urmași, Apostolii. Ei au o substanță care redefineste încrederea reîmprospătată.” În acest context, s-a menționat că există o încredere normativă, convențională, tacită și că avem parte de filozofi autorizați, care vorbesc despre nevoia acestora încă din perioada ateniilor. Amintind de libertatea „nebulului” din Grecia Antică, spune că în momente critice, oamenii trebuie să se bucure de încrederea celorlalți. Noțiunea de „încrederea publică”, merită dezbătută, deoarece ne aflăm într-un loc unde oamenii vin datorită felului de a conviețui, de a gândi acoperișurile, de a face amor, de a crește copii. S-a vorbit cu admirație despre acoperișurile cu ochi ale clădirilor sibiene, iar despre vecinătate s-a spus că este cea care a construit orașul și îi păstrează continuitatea, aici vorbindu-se, din nou, despre încredere.

„Încrederea se pierde, încrederea nu se menține” Cu toate că, în general, se consideră că încrederea socială este o formă pe care o creează cei din pozițiile superioare, „un stat serios, un spital bun, cu doctori cărora operația le reușește”, trebuie să transmită încrederea și de jos în sus. Trebuie ca aceasta să plece de la oamenii din căsuțele mici, care își fac treaba și asigură funcționarea mediului înconjurător.

„Festivalul Internațional de la Teatru este unul dintre cele mai uimitoare fenomene naturale și culturale, în măsură în care este organizat, lucrat de o asocierie în numele unor valori reale” a mai afirmat, cu stimă, Emil Hurezeanu, un om cumpătat, deschis care, după cum spunea Octavian Saiu, „nu mai are nevoie de niciun fel de prezentare”.

PENTRU CEI CARE CRED ÎN MAGIA SCENEI!

METRO este alături de Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu încă din anul 2007, susținând dragostea pentru spectacolul scenic și teatrul de calitate.

10/19 .23^a ediție
IUNIE 2016

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE TEATRU DE LA SIBIU

YOU & METRO

Excelența în cultură

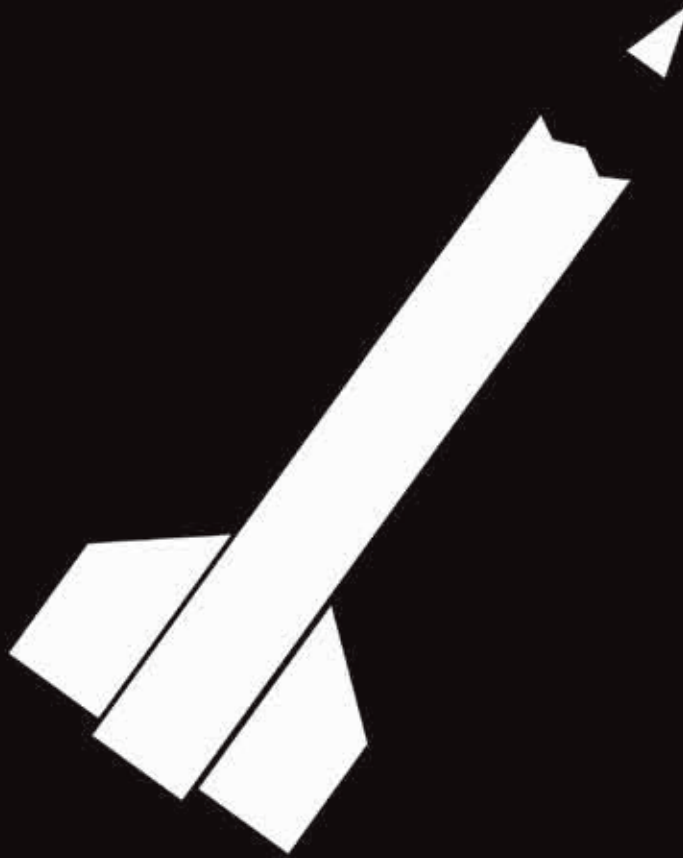
JTI este partener și susținător al marilor evenimente și instituții culturale, peste tot în lume.

La JTI lucrează 26.000 de oameni, reprezentând peste 100 de naționalități și culturi diverse, cu un potențial creativ excepțional.

jti.com

JTI

scena9.ro #scena9

O scenă nouă pentru un nou-modernism

Scenă fără culise, teatru fără sfori, camaraderie creativă
și co-autorat, film ca artă (nu cinema ca industrie), artă cu oameni,
despre oameni și pentru oameni, nu pentru mausolee,
internet pentru toți și pentru un mai bine. Un mai-bine-noi.

Mai-bine-noi. Scena9

EDITOR: Ion M. Tomuș (ULBS)

ECHIPA: Diana Nechit, Alba Stanciu, Doriană Tăut, Oana Bogzaru, Sandra Popimoișe, Andrei C. Șerban, Cosmin Popescu

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
Facultatea de Litere și Arte
Departamentul de Artă Teatrală
CENTRUL DE CERCETĂRI AVANSATE ÎN DOMENIUL ARTELOR SPECTACOLULUI (CAVAS)

ISSN 2248-1776
ISSN-L 2248-1176

© FITS 2016 Paul Băilă

© FITS 2016 Sebastian Marcovici

© FITS 2016 Maria Ștefănescu

© FITS 2016 Paul Băilă

TAKATA

SIBIU

WALK OF FAME

18 iunie 2016

EVGENY MIRONOV ALVIS HERMANIS LUK PERCEVAL VICTOR REBENGIUC
CHRISTOPH MARTHALER THOMAS OSTERMEIER TIM ROBBINS

UN EVENIMENT AL FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL DE TEATRU DE LA SIBIU